

Wyrok z dnia 26 lipca 2001 r.
V KKN 166/01

Sędzia SN Stanisław Zabłocki (przewodniczący)
Sędzia SN Tomasz Grzegorzcyk (spr.)
Sędzia SN Ewa Strużyna
Prokurator Prokuratury Krajowej – K. Napierski.

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2001 r. sprawy M. T. skazanego z art. 270 § 1 KK z powodu kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego w zakresie rozstrzygnięcia o karze od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 8 listopada 2000 r., sygn. (...), uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.

Uzasadnienie

M. T. został oskarżony o to, że w okresie od maja do lipca 1999 r. w P. posłużył się podrobionym świadectwem dojrzałości (...) Liceum Ogólnokształcącego jako autentycznym, ubiegając się na studia w Akademii Wychowania Fizycznego w P., tj. o czyn z art. 270 § 1 KK. Na rozprawie przez Sądem Rejonowym w P. oskarżony wystąpił w trybie art. 387 § 1 KPK o skazanie go bez postępowania dowodowego na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 3 lat. Wobec wyrażenia na to zgody przez prokuratora, Sąd przychylił się do wniosku oskarżonego i wyrokiem z 8 listopada 1999 r. (sygn. (...)), uznając go winnym zarzucanego czynu, skazał na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat orzekając nadto 50 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda. Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżania.

Od orzeczenia tego, z zachowaniem terminu, o jakim mowa w art. 524 § 3 KPK, kasację na niekorzyść oskarżonego ale tylko w zakresie rozstrzygnięcia o karze wniósł Prokurator Generalny podnosząc zarzut obrazy art. 387 § 1 i 2 KPK przez wyznaczenie oskarżonemu okresu próby 2 lat i wymierzeniu mu grzywny, mimo że wniosek oskarżonego o wydanie wyroku skazującego dotyczył wyłączenie skazania go na karę pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat, a nadto - już w uzasadnieniu skargi - obrazę art. 70 § 2 KK, gdyż oskarżony był młodocianym i okres zawieszenia wykonania kary nie mógł być mniejszy niż 3 lata. Wywodząc powyższe skarżący wnosili o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.

Rozpatrując tę kasację Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Mając na uwadze treść art. 118 § 1 KPK należy przyjąć, że kasacja ta w istocie swej jest skargą tylko częściowo na niekorzyść oskarżonego, częściowo zaś wnoszona jest na jego korzyść, gdyż podnosi m.in. nietrafność co do zasady orzeczenia wobec oskarżonego wbrew art. 387 KPK także kary grzywny. Wskazano zresztą na to w końcowym fragmencie jej uzasadnienia akcentując, że sąd meriti naruszył przepisy prawa procesowego w sposób mający wpływ na treść wyroku „tak na korzyść oskarżonego, jak i jego niekorzyść” i domagając się ze wskazanych w skardze powodów jego uchylenia. W obu tych aspektach kasacja jest przy tym zasadna.

Rację ma bowiem skarżący, kiedy wywodzi, że sąd orzekając obok kary pozbawienia wolności karę grzywny i ustalając okres próby na 2 lata naruszył przepisy art. 387 § 1 i 2 KPK. Jak trafnie wskazano w wyroku Sądu Najwyższego z 7 września 1999 r. (WKK 32/99, OSNKW rok 1999, nr 11-12, poz. 77), przychylenie się sądu do wniosku oskarżonego o skazanie go w określony sposób bez postępowania dowodowego, obliuguje ten sąd do wymierzenia kary zgodnej z owym wnioskiem, a orzeczenie kary surowszej oznacza złamanie „swoistej ugody” określającej warunki dobrowolnego poddania się karze, i tym samym jest rażącym naruszeniem prawa, które miało istotny wpływ na treść wyroku. W sprawie niniejszej skoro sąd zaaprobował wniosek oskarżonego o wymierzenie mu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat, to możliwe było tylko takie, a nie inne, rozstrzygnięcie w przedmiocie kary. W istocie swej w tej właśnie części kasacja jest skargą na korzyść oskarżonego.

Rację ma wszak Prokurator Generalny także, gdy podnosi - tym razem na niekorzyść oskarżonego - obrazę art. 70 § 2 KK. Oskarżony urodził się 27 marca 1979 r., przeto w dacie czynu (lipiec 1999 r.) nie miał jeszcze ukończonych lat 21, a w czasie orzekania (listopad 2000 r.) - lat 24, zatem był młodocianym (art. 115 § 10 KK), a tym samym stosownie do art. 70 § 2 KK okres próby przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary nie mógł być krótszy od 3 lat. Ustalając ten okres na 2 lata - nota bene także wbrew treści wniosku oskarżonego - sąd naruszył w rażący sposób także przepisy prawa materialnego.

Skoro wskazane w kasacji uchybienia potwierdziły się w pełni, wyrok w zaskarżonej części ostać się nie mógł i dlatego Sąd Najwyższy uchylił go w zakresie rozstrzygnięcia o karze, przekazując sprawę w tej części do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznawaniu tych kwestii Sąd Rejonowy powinien - uwzględniając treść przepisów art. 442 § 1 i art. 443 KPK - mieć też na uwadze, że - jak wskazano uprzednio - skarga która

doprowadziła do uchylenia orzeczenia, tylko w zakresie ustalonego okresu próby była w istocie swej kasacją na niekorzyść oskarżonego, zaś do orzeczenia grzywny - skargą na jego korzyść.

Mając to wszystko na względzie orzeczono jak w wyroku.